

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Praxis Beneficiorvm D. Petri Rebvffi Montispessvlani
Ivrvvm Doct. Ac Comitiss, Ivrisqve Pontificii Ordinarii
Professoris Paris. & ibidem in supremo Senatu Causarum
Patroni**

Rebuffi, Pierre

Coloniae, 1610

Bullæ nouæ ac simplicis prouisionis cum suis clausulis summè vtilis
declaratio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63686](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63686)

de reug. & pace. Fel. in d. cap. super literis col. 6. num. 10. las. in l. Gallus. §. item credendum. num. 10. cum seq. col. 3. ff. de liber. & posth.

34 Unde etiam si quis petat dispensationem ad obtinendum præbendam & dignitatem in eadem ecclesia, etiam electivam, si Papa cancellet illa verba, etiam electivam, videtur alia concedere, & hoc cancellarum denegare. allegatur L. tribvius. in fin. ff. de milit. test. hoc nominatim concludunt Dom. de Rota. decis. 561. cancellaria, in anti. [sub tit. de rescr. decis. 50.] nam qui unum negat, aliud concedere videtur. l. cum prætor. ff. de iud. cap. nomine. de præsum. Ioan. de Selua in tract. de ben. in 3. par. q. 12. in qual. 19. num. 33.

35 Secundo fallit in his quæ debent specialiter & expresse concedi: tunc si nõ sit in signatura expressum, concessum non cenletur, sed neglectum: quia si Papa voluisset, concessisset illud, cap. ad audiendum. de decimis, vt si petatur quodd summarie procedi possit, si Papa non dicat, audit talis, & summarie procedat, non poterit summarie procedere: vt exeat decis. Rotæ. 379. nota quod si in commissione, in antiq. [sub tit. de rescriptis. decis. 10.] quia specialis commissio ad hoc requiritur. cle. sape. de verb. signif. & hic finis signaturæ esto. ad bullæ declarationem venire necesse est, vt acquirendi praxis compleatur, & demum conferuandi beneficia materia tractetur.

Bulla noue ac simplicis prouisionis cum suis clausulis summæ uiriliter declaratio.

Nunc videamus de bulla, & eius clausulis, quæ à signatura oritur, sicut instrumentum à proto collo. §. 1. & seq. in authen. de tabel. coll. 4. & hæc bulla incipit à nomine illius pontificis, qui gratiam concedit, vt Clemens episcopus, &c. Paulus episcopus &c. vt inferius ostendam.

2 Et quia debet secundum ius commune interpretari. cap. causam. de rescript. ex-

preste docet. Paul. Paris. cons. 10. q. col. vlt. in 1. vol. ob id aliquas interpretationes iuri & praxi conuenientes conscribam, tuben- uole lector, boni consule, quia super his pauca hætenus reperiuntur scripta.

3 Et non dicitur bulla, nisi in ea appositum fuerit plumbum. gloss. in verb. aurea. plumbum ap. clemen. vnic. in fin. de iureiur. & habetur in posticum di- reg. cancella. 14. & 96. in gloss. & pro his est citur. text. in cap. licet. de crimi. fal. etiam bullam quidam plumbum vocant: vt in cap. licet. de cri. fals. nos autem totam scripturam à Papa emanatam cum plumbo bullam vocamus, & de hac sequentia intelligitur.

4 Primò bullam dicit Festus aureum Bulla olim infigne fuisse quondam puerorum præ- textatorum, quod dependebat eis à pe- ctoze, ut ostenderetur eam ætatem alte- rius regendam consilio: & vt eam inspi- cientes ita demum se cogitarent homines si corde præstarent: dicta est autem bulla à Græco sermone βούλα, quod consilium Latine dicitur: vel quia eam partem cor- poris bulla contingat, id est pectus, in quo naturale manet consilium, hæc ille.

Bulla post- fuit aureū infigne pue- rorum.

5 Sed puto deprauatum locum & cor- ruptum, quia βούλα cõsilium significat, sed si à βούλη bulla dicta sit, quod cum confi- lio & matura deliberatione expeditur: ideo falsa latinitas eam vitiat. cap. ad Audi- entiam. 1. de rescriptis.

Bulla unde dicta sit.

6 Vel dicit Macrobi. li. Satur. primo cap. 6. sicut pretexta magistratum, ita bulla ge- stamen erat triumphantium, ad figuram cordis, teste Alexand. lib. genia. 5. cap. 13. quæ in triumpho veteres præ se gerebant in- clusis intra eam remediis, quæ crederent aduersus inuidiam valentissima: & quia Pontifices summi triumphos obtinuerunt, nunc primam dignitatem possiden- do: ideo vtuntur bulla remedio valenti- ssimo aduersus inuidiam: quia si prin- ceptus magnus illis inuideret, mittendo bullam conciliationis statim rumpitur in- uidia.

7 Vel si dicamus eam deduci à βούλοου secunda persona βούλη, quod Papa velit illud quod scriptum est in ea, & quod ibi declaratur voluntas papæ rationabilis.

tamen relinquo aliis pertinacibus, vnde hoc nomen sit deductum.

8 Nisi quis velit dicere bullam esse aquæ turgiditatem, quæ ex pluuia mouetur, & cito deficit: nam communi parcemia dicitur, vita hominis bulla est, quia fugit velut umbra: vt dicit Iob. maximè in Pontifice Romauo, cui fuit dictum: *non videbis dies Petri*, sic bulla vitur, id est breui illo insigni tanquam aquæ turgiditate fluitante, & discedente.

In plumbo
bulla quid
in sculpen-
dum.

9 Vel quòd sit insigne summorum Pontificum: quia in ea bulla, id est in plumbo solent insculpi capita sanctorum Apostolorum, Petri in dextera, & Pauli in sinistra, & prima litera nominis Papæ, & ordo Pontificatus: vt PP. 3. id est Paulus Papa tertius. I P. 3. Iulius Papa tertius, & quòd sit illorum insigne videtur probare. c. licet, de crimine falsi. vbi plumbum vocat bullam, & Dom. inc. quis nesciat. n. dist. Fel. inc. 2. vers. stylus. col. 7. n. 18. eodem.

Bulla pro
quibusli-
bet literis à
Papa eman-
natis plu-
bo munitis
accipitur.

10 Et quantum attinet ad hanc materiam, bulla generaliter accipitur pro quibuscunque literis Papæ authenticis plumbo munitis, & maximè gratiosis: vt dixi in bulla cœne Dom. art. 4. & hæc in plures species diuiditur, vt inferius apparebit: & post descriptionem dicitur de noua prouisione & simplici.

Bulla quid
sit.

11 Primò quæro quid sit bulla: respon. bulla est scriptura in membrana descripta plumbo funibus pendente iure munita salutatione cum narratione, ac Papæ concessionem, aliaque necessaria continens.

Bulla re-
quirit scri-
pturam.

12 Primò bulla dicitur scriptura descripta in membrana, seu pergamento, ad differentiam signaturæ, quæ in papyro scribitur: vt superius dictum fuit: & sic in ea opus est scriptura: vt plenè scripsi in §. 1. de demand. Apostol. in verbo *litteras*, in concord. aliàs non vocaretur bulla, nisi esset conscripta & in membrana.

Plumbum
bulla re-
quirit.

13 Plumbo pendente munita, ergo requiritur quòd bulla sit plumbo decorata, antequam bulla dici possit, per illum gloss. in clemen. vnc. in fin. de iureiuran. & cap. licet de crim. falsi.

14 Funibus etiam dico quia Plumbum

est appensum chordis sericeis, si sit bulla gratiosa: si verò sit iustitiæ bulla siue executoria, erit filium cannabis, in quo erit appensum sigillum, seu plumbum, cap. licet & cap. quam graui. de crimine falsi. dixi superius in 7. differentia inter litteras gratias & iustitiæ.

Funibus
plumbum
bulla re-
quirit.

15 Dico etiam iure munita: quia si aliquis sua autoritate apponetet plumbum, bulla esset falsa, & non diceretur proprie bulla. d. c. licet. de crimine falsi.

Apponens
plumbum in
bulla fal-
sum con-
mittit.

16 Aduertendum est, quòd si per errorem aliquid fuerit in bulla omisum, tunc ipsa debet transcribi, & plumbum quòd est in bulla auferatur ab ea, & affigitur alteri: sed hoc fit ab officialibus curiæ Rom. ad hoc expressè destinatis.

Plumbum
quando ab
vna bulla
auferatur,
& alteri
affigitur.

17 Alioqui auferens illud plumbum, & addens alteri bullæ igne mulctatur, sicut falsarius. d. cap. licet & seq. de crim. fal. olim erat excommunicatus, qui recipiebat litteras Apostolicas, nisi ab officialibus certis curiæ Rom. sed hodie illam non seruari dicunt curiales Romani.

plumbum
quod
hoc ian.

18 Et hoc potest fieri quando aliquis defectus est in bulla, qui ex supplicatione refici potest: vt si quis impetraverit prioratum, seu parochialem ecclesiam nuncupatam prioratum: & postea in supplicatione dicebatur, quòd possit exprimi prioratus seu cura parochialis, si in bulla fuerit nominatus tantum prioratus: est tamen ecclesia parochialis, illa bulla à pragmaticis curiæ Romanæ transcribetur, exprimendo parochialem, & plumbum à prima auferetur, & alteri applicabitur, & prima lacerabitur & hoc est assuetum fieri secundum illorum stylium.

19 Vel si impetrans nolit vt ea transcribatur, poterit impetrare perinde valere, vt perinde valeat prima impetratio, ac si expressa fuerit inibi parochialis, vt dicam inferius in tract. perinde valere: sed caueat hoc casu ne alicui sit interim ius quæsitum: ideo tutius est vt transcribatur.

20 Papæ salutationem cum partis narratione, & concessionem continens partis, interdum narratio præsupponitur concessione, si nulla esset narratio: nam talis

Bulla non
valde sine
narratione.

ponens
ambigui
illa fal
in colla
tionem
titi.
ambigui
ando al
ca bulla
feratur
alterius
ceteris
quibus
c. sine

talis intelligitur petitio, qualis responsio & e contra. *c. inter dilectos. de fid. instru. l. fidei. fenfor. primo. ff. de interro. & ita se habet regulariter ius canonicum, ut responsio sine petitione ponatur: non valeret tamen bulla, si nulla esset narratio, quæ est pars huius substantialis, & ita se habet stylus Curie Romanæ: ut inferius dicam in divisione bullæ.*

21 Alii dicunt bullam esse signaturam extensam: nam quod breui in signatura conscribitur, in bulla extenditur, sicut notariorum scheda. *l. contractus. vbi Paul. & alii C. de fid. instru. & in auth. de tab. col. 4.*

22 Aliaque continens necessaria, ponitur in bullæ descriptione: nempe si necessaria in bulla non sunt apposta, non dicitur bulla: *ut habetur in prox. Sexti Decret. §. fin. vbi etiam docet. verum quia communiter venimus ad novam provisionem, ideo eam prius subiiciam, & simplicem etiam declarabo, ut differentia cognosca inter ista duo possit: & pauci discernere ista possunt, ideo ad sequentia advertendum est.*

De noua provisione & simpliciter.

Itaque noua provisione est prima Papæ provisione ad alterius iam factæ ab alio confirmationem: probatur in cap. post electionem, de concess. præb. gloss. in reg. cancel. 62. vbi dicit nouam provisionem alium præsupponere titulum: simplex verò non: sequitur Gomez. quest. 2. regul. de annual. post.

2 Noua dicitur quò ad Papam, quia de recenti ipse confert: quamvis collatio, presentatio, vel electio ab aliis antea facta fuisset, sed impetrans eam provisionem, vel presentationem dubitabat viribus non subsistere. *notant doctores. in d. cap. post electionem de concess. præb.*

3 Aliquando etiam sine dubitatione somnet concedi noua provisione, si dicatur collationem ab episcopo, vel eius vicario factam alternatiue, & semper datur ad maiorem securitatem.

4 Etiam in noua provisione quando

dicitur, quòd impetrans dubitat provisionem viribus non subsistere, non potest narrari casus, in quo non sit aliquod dubium, vel dicere de facto: quia si Papa sciuisset primam collationem omnino nullam fortè non concessisset, vel non de leui. *ea. postulasti. in fin. de refer. modica tamen dubitatio sufficit: ut consuluit. Paul. Paris. conf. n8. Circa materiam. col. 1. in 4. vol.*

5 Sed si semel summus Pontifex prouiderit, etiam inutiliter, nunquam dabitur noua provisione, sed perinde valere impetrabitur, ut perinde valeat talis provisione, ac si ritè id temporis facta fuisset: *ut est in provisione provincial. fol. 60. vers. item super provisionibus, & Paul. Paris. conf. n8. materiam. num. 25. in 4. vol. quia si secundo concederet, non posset dici noua provisione, id est primo facta: ut dico in l. Sylua. §. noualis. ff. de verbo signif. vbi pluribus modis scripti vocari nouum.*

6 Adhuc regulariter noua provisione non datur, nisi quis dubitet collationem, vel provisionem ordinari viribus non subsistere: vnde si quis nouam provisionem impetret super beneficio reseruato, & narret sibi collatum beneficium ab eo qui dicit se super hoc specialem prouidendi facultatem habere, sed dubitat non valere, ideo petit ibi prouideri: tunc Papa primam collationem non annullat, cum ille dicat se specialem conferendi potestatem habere, sed dubitet, nec debet in bulla annullari seu infici ille prima collatio: nec dicitur dispositiue reseruatio, sed quod à nonnullis asseritur, &c. ita seruat stylus cur. Rom.

7 Idem de electione: quæ si fuerit facta de dignitate reseruata per regulas cancellariæ, & vigore indulti dicatur ad eligentes spectare, non annullabitur dicta electio: quia multa sunt à Papa concessa, de quibus non est memor. *cap. ex parte. 1. de offic. deleg. c. præterea. 23. dist. ideo super hoc noua potest dari provisione.*

8 In novis provisionibus si quis narrare velit modum vacandi, potest, quamvis Papa habuerit solum modum pro expressio: quia in fauorem impetrantis con-

Papa post
sua prou
sionem nun
trabitur, quæ noua
ac si ritè id temporis facta fuisset: ut est in provisione
concedit.
concedit.
Non annull
latur pri
ma collatio
in noua prou
uisione nec
electio.

Modus va
candi in no
uis prouiso
nibus an sit
exprimen
dus.